

Delo z učenci s posebnimi potrebami

DODATNA STROKOVNA POMOČ

Učenca, pri katerem učitelji ali starši opazijo težave na vzgojnem, čustvenem, izobraževalnem ali drugem področju, najprej spremljajo učitelji, nato pa šolska svetovalna služba v soglasju s starši. Z učenci, ki imajo učne težave, izvajamo pomoč po **petstopenjskem modelu** strokovne obravnave po konceptu dela **Učne težave v osnovni šoli**.

1. korak: pomoč učitelja pri pouku in pri dejavnostih razširjenega programa
2. korak: pomoč šolske svetovalne službe in/ali mobilne specialno-pedagoške službe
3. korak: individualna in skupinska pomoč (ISP)
4. korak: mnenje in pomoč zunanje strokovne ustanove
5. korak: postopek usmerjanja

V kolikor so težave izrazite in učenec kljub vsej pomoči s strani šole in domačega okolja, ne dosega pričakovanih rezultatov, se posvetujemo s specialno pedagoginjo na šoli. Če se težave pri učencu pokažejo za specifične, šolski strokovni tim staršem predlaga, da vložijo **Zahtevek za uvedbo postopka usmerjanja**, lahko pa je napoten v zunanje ustanove kot je obravnava pri psihologu, pedopsihiatru itd. Zahtevek za začetek postopka usmerjanja se pošlje na pristojni Zavod za šolstvo, kjer se pridobi ustrezna dokumentacija o učencu, opravijo se različni strokovni pregledi, komisija izda strokovno mnenje in odloči o usmeritvi učenca v različne VIZ programe. Če je učenec prepoznan kot učenec s posebnimi potrebami, pridobi **Odločbo o usmeritvi**, s katero dobi pravico do programa s prilagojenim izvajanjem VIZ in dodatno strokovno pomočjo. **Dodatna strokovna pomoč** (DSP) se lahko nudi s strani predmetnih ali razrednih učiteljev, specialnih, socialnih pedagogov, pedagogov ali psihologov. Ti s specializiranimi oblikami pomoči pomagajo učencu pri premagovanju težav in odpravljanju primanjkljajev. Specializirane oblike pomoči se izvajajo pri učenju, sproščanju negativnih čustev, navajanju na učne in delovne navade, pri razvoju ustvarjalnosti, krepitvi koncentracije, pozornosti ali treningu socialnih veščin. Ure dodatne strokovne pomoči se lahko izvajajo v posebni skupini ali individualno v oddelku ali izven oddelka. Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Ur. l. RS, št. 58/11 in spremembe), sprejet leta 2011, ureja vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

POSTOPEK USMERJANJA

Postopek se praviloma uvede na zahtevo staršev, lahko ga predlaga tudi šola ali zdravstveni, socialni in drugi zavodi. Starši izpolnijo **Zahteva za uvedbo postopka usmerjanja** – spletna stran Zavoda Republike Slovenije za šolstvo.

ODLOČBA O USMERITVI

Učenec/ka pridobi **Odločbo o usmeritvi** po izvedbi potrebnih pregledov strokovnjakov (psihologov, logopedov, defektologov in drugih) Komisije za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, ki poda strokovno mnenje glede usmeritve učenca. Odločbo nato izda Zavod Republike Slovenije za šolstvo, na podlagi strokovnega mnenja Komisije za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami. Otrokova osebna dokumentacija se v šoli hrani v osebni mapi, ki jo vodi šolska svetovalna služba.

PRIPRAVA INDIVIDUALIZIRANEGA PROGRAMA (IP)

Ko je učenec usmerjen v izobraževalni program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo (DSP), in si pridobi odločbo o usmeritvi, v kateri je določeno število ur dodatne strokovne pomoči otroku in prilagoditve, ki mu jih nudi šola v vzgojno-izobraževalnem procesu, mora šola v roku 30 dni od izdane odločbe, pripraviti individualizirani program pomoči. Šolska strokovna skupina v skladu s strokovnimi priporočili v individualiziranemu programu načrtuje ustrezne prilagoditve glede organizacije pouka, način preverjanja in ocenjevanja znanja, napredovanje učenca, časovno razporeditev pouka, po potrebi tudi prostor, dodatne pripomočke ipd.. Starši so vključeni v pripravo individualiziranega programa in evalvacijo.

Usmeritev otrok s posebnimi potrebami in pridobitev dodatne strokovne pomoči pa še ne zagotavlja učenčevega napredovanje v višji razred. Učenec mora dosegati minimalna znanja, da lahko napreduje v višji razred. Za uspeh si mora prizadevati tudi sam, tako da redno opravlja domače naloge, pri pouku aktivno sodeluje in si sproti pridobiva znanja.

V celotnem procesu nudenja pomoči je ključna vloga starša, saj otroci s težavami pogosto potrebujejo več vodenja, usmerjanja, učne, moralne in čustvene podpore. Kadar pa kljub prizadevanju vseh vpletenih in izčrpanju vseh danih možnosti, ki jih nudi individualizirani program, otrok ne napreduje, je potrebno ponovno preveriti ustreznost usmeritve učenca in otroku omogočiti zanj ustrežnejši program, v katerem bo uspešnejši.